

12 EKOIZPENA ETA KONTSUMO ARDURATSUA

HELBURUA: Kontsumo eta ekoizpen modalitate jasangarriak bermatzea

12. GIHk egungo ekoizpen- eta kontsumo-eredua aldatu nahi du, baliabide naturalen kudeaketa eraginkorra lortzeko.

Horretarako ondorengo arloak lantzen dira...

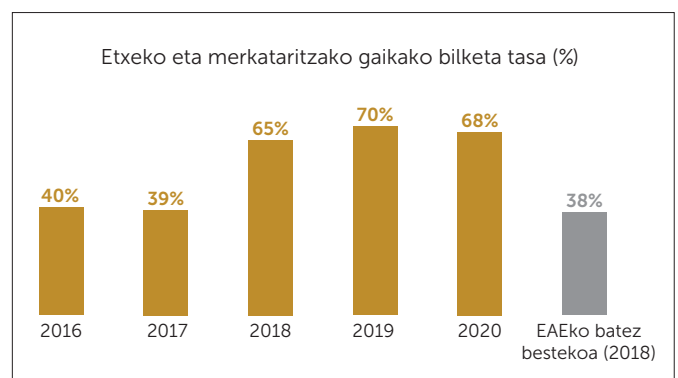
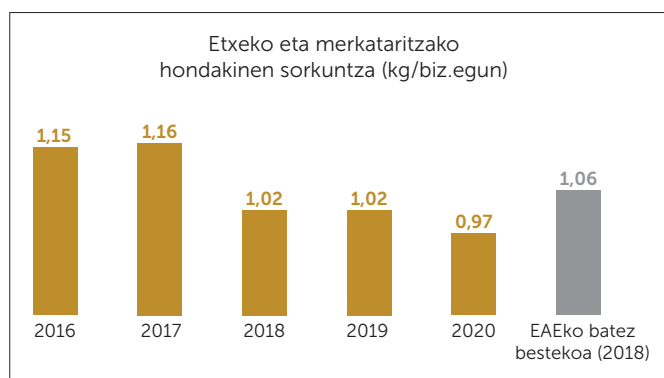
1. Hondakin sorrera eta kudeaketa
2. Hondakinen berrerabilpena eta birziklapena
3. Zabor sakabanatuak eta hondakinen isurketa inkontrolatuak
4. Elikagaien xahuketa
5. Kontsumo arduratsua eta baliabide naturalen erabilera
6. Udalak egiten dituen erosketetan eta kontratazioetan ingurumen irizpideak
7. Udal-zerbitzuetako ingurumen-kudeaketa

ZEIN PUNTUTAN DAGO ZARAUTZ?

Hondakinen sorrera, berrerabilpena, birziklapena eta kudeaketa

Urola Kostako Udal Elkarteko (UKUE) Ingurumen Sailak hiri hondakinak kudeatzeko zerbitzu mankomunatuak ematen ditu.

2018. urtean hondakin jasoketa sistema aldatu zen Zarautzen. Gaur egun, etxeko hondakinen zatiak edukiontziz biltzeko sistema bat du udalerririk. Sistema horretan, familia bakoitzak errefusa eta hondakin organikoa jasotzeko dagozkien edukiontzia irekitzeko txartel bat du. Puntuz puntu jasoketa sistema bat dago industrialdetako aktibitateek eta merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuek sortzen dituzten hondakinak jasotzeko. Garbigunea ere badago instalazio osagarri gisa.

Iturria: Urola Kostako Udal Elkarteko Ingurumen Saila. Datu hauek kaleko edukiontzietan eta merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuetako establezimenduetan puntuz puntuko biltetan jasotako hondakinei egiten diote erreferentzia eta ez daude barneratuta garbiguneetan, sailkapen-plantan eta industrietan bildutako hondakinak. Datuak Aia, Getaria, Orio, Zarautz eta Zumaia udalerriei dagozkie, bilketa bateratua egiten baita.

Ez dago Eskualdeko birziklatze-tasari buruzko datu eguneraturik, ezta gaikako biltetaren kalitateari buruzkoa ere. **Gipuzkoan, 2021ean birziklatze-tasa %55,32koa izan zen.**

Gipuzkoako Hondakinen Kontsurtzioak hiri-hondakinak hodi-bukaerako tratamendu plantetara garraiatzen ditu. Errefusa Hondakinen Kudeaketa Zentrora (Zubietan) eramaten da. Zentro hau 2020 urteko abenduan martxan jarri zen, bertan errefusak bi tratamendu jasotzen ditu: **Tratamendu mekanikoa eta biologikoa eta balorizazio energetiko planta.**

Zabor sakabanatuak eta hondakinen isurketa inkontrolatuak

Nahiz eta hondakinak jasotzeko zerbitzuak egon eta hauek arautuak egon, oraindik ere, naturan dauden barreiatutako zaborren pilaketa arazo larri bat da orokorrean, baita Zarautzen ere.

Zarautzen ondorengo hondakinen pilaketa puntuak eta fokuk identifikatu dira: errekek, biotopo padurak, kanpinaren inguruko belardiak, Moiarri eta Santa Barbara, Abendaño eta Erdialdeko Industriaguneak, garbigunea, autopistaren azpian.

Elikagaien xahuketa

Urola Kostako Udal Elkarteak 2021 eta 2022 urteetan **Eskualdeko elikagaien xahuketaren diagnostia** egin du, 2022-2023 **elikagaien xahuketaren ekintza plana** jarriko delarik martxan.

Udalak **Gourmet Bag** kanpaina egin zuen 2021ean, 21 jatetxeen parte hartzearekin, bezeroek bukatzen ez duten platerako janaria etxera eramatera bultzatzeko.

Konsumo arduratsuari, hondakinen prebentzioari eta kudeaketaren hobekuntzari buruzko sentsibilizazioa

UKUEk hainbat sentsibilizazio-kanpaina egin ditu urteetan, **hondakinen prebentzioari eta gaikako bilketa hobetzeari** begira, adibidez:

- **ZiSare**, ikastetxeetan konposta egiteko kanpaina.
- **Bagoazz**, jasoketa sistema berria komunikatzeko kanpaina.
- **Eskola Agenda 2030** GJHei erantzuteko gaiak lantzeko ekimena.
- **Eta hobetu genezake**, birziklatzearen aldeko sentsibilizazio kanpaina.
- **Konpost + hondakin**, 2022an 239 erabiltzaile autokonposta egiten dute eta 10 erabiltzaile auzokonposta.

Udalaren Ingurumen sailak, EMAUS Fundazioaren eskutik **Zarautz plastikorik gabeko herria** kanpaina abiatu zuen 2018an, erabilera bakarreko plastikoak murrizteko helburuarekin. Helburu hori lortzeko hainbat ekimen

bultzatu dira, besteak beste: **Sarez egindako poltsen eta poltsa konpostagarrien** banaketa, **"poltsarik gabeko eguna"**, **"Kantauri Fest" ekitaldia**,....

Konsumo arduratsua bultzatzeko ekintzak bertako elikagai/produktuen kontsumoaren sustapenaren ingurukoak izan dira batez ere, Udalak ondorengo antolaketan parte hartzen duelarik:

- Sagardo Eguna Zurekin ostalaritza elkartearekin elkarlanean
- Nekazaritza biologikoa, Biolur eta Urkomerekin batera
- Mahats bilketaren jaia, CRDO Getariako Txakolinarekin
- Micológica, Arkamurka Natur Taldearekin
- Zarauzko ekonomia alternatibo eta solidarioaren azoka.

Erosketa eta kontratazio "berdea" eta udal-zerbitzuetako ingurumen-kudeaketa

Udal-zerbitzuetako ingurumen-kudeaketari dagokionez, kudeaketa-sistema ezarrita duen zerbitzu bakarria hondartzaren kudeaketa da. 2002. urtean hondartzan ingurumena kudeatzeko sistema ezarri zen, ISO 14001 nazioarteko arauaren arabera eta 2004. urtean EMAS Europako Ekokudeaketa eta Ekoauditoriako arauaren arabera.

Erosketa eta kontratazio publiko berdeari dagokionez, Udalak azken urteotan egiten dituen erosketa eta kontratazioetatik ingurumen-irizpideak sartu dira honako zerbitzu hauen kontratazioetan: kale garbiketa, lorazaintza, sorospen zerbitzua, kantinen kudeaketa.

EKIMEN ESANGURATSUAK

1.

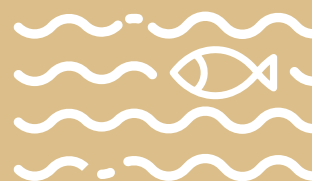
Hondakinen jasoketaren sistema

Urola kostako Udal Elkarteak hondakin jasoketa sistema aldaketa egin zuen, eta aldaketarekin batera herritarrei begirako hainbat sentsibilizazio kanpaina, guzti horri esker, gaikako bilketaren tasa handitu egin da.

2.

Errekak eta hezeguneak garbitzeko udal zerbitzua

Udalak erreken egoera ikusirik eta hauek itsasoan duten eraginaren jakitun izanik, hauen garbiketa egiteko zerbitzu bat jarri zuen martxan 2016. 2022an zerbitzu hau zabaldu egin da eta Biotopoa eta Irita hezegunea ere barneratu ditu zerbitzuaren baitan.

3.

Plastikorik gabeko herria kanpaina

Kanpaina zabal honen baitan, herritarrak gaiaren arloan sentsibilizatzeko eta itsasoan plastikoek sor dezaketen kutsaduran ohartarazteko hainbat ekimen egin dira.

4.

Hondartzaren ingurumen kudeaketa

Hondartza elementu garrantzitsua izanik Zarautzen eta eremu oso bisitatua denez batez ere udan, hondartzaren kutsadurari aurrea hartzeko eta erabiltzaileen ingurumenarekiko jarrera hobetzeko beharrezkoak diren baliabideak antolatzeke konpromisoa dauka eta hau ingurumen kudeaketara sistema bidez gauzatzen du, **ISO 14001 eta EMAS** Europako Ekokudeaketa eta Ekoauditoria arauaren arabera.